

	<p style="text-align: center;">Силабус навчальної дисципліни «Податкова медіація»</p> <p>Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти</p> <p>Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»</p> <p>Рік навчання: 4, семестр: 5</p> <p>Кількість кредитів: 3 (90 год.)</p> <p>Мова викладання: українська</p> <p>Підсумковий контроль – диференційований залік</p> <p>Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття, індивідуально-консультаційна, самостійна робота</p>
---	---

Викладач курсу	Іванишина Ольга Степанівна
Е-mail	<i>oldiru@ukr.net</i>
Електронна версія курсу	https://dpu.edu.ua/kaf-mov-pidhotov-ta-sotskm
Консультації	<i>Очні консультації: середа 13.00 – 14.00</i> <i>Онлайн-консультації за попередньою домовленістю</i> <i>e-mail: oldiru@ukr.net</i>

1. Коротка анотація курсу.

Мета навчальної дисципліни – формування системи теоретичних знань та вироблення основних умінь і навичок застосування альтернативних способів вирішення податкових конфліктів між податковими органами та платниками податків.

Завдання: формування професійних компетентностей щодо оволодіння інструментарієм податкової медіації, які використовують консультанти з податків і зборів під час вирішення податкових конфліктів.

2. Формат курсу – очне та змішане навчання

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність самостійно вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.
- Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.
- Здатність здійснювати медіацію в професійній діяльності.
- Здатність застосовувати медіацію для вирішення правових спорів.
- Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм законодавства.

4. Результати навчання

Дискутувати зі проблемних податкових питань, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Обґрунтовано формулювати свою позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

Проводити збір, аналіз та узагальнення матеріалів із різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

Застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення податкових спорів між податковими органами та платниками податків.

Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна/заочна)
Лекції	22
Семінарські заняття	18
Індивідуально-консультативна робота	2
Самостійна робота	78

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – мультимедійне забезпечення.

7. Політика курсу визначається Кодексом академічної доброчесності <https://surl.li/dnbfi>, Положенням про академічну доброчесність <http://surl.li/dnbfn>, Положенням про вирішення конфліктних ситуацій <http://surl.li/dstqu> та Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності ДПУ <http://surl.li/dstqz>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; відрахування з Університету.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – у межах 30% від звичайної оцінки. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ гуманітарних наук за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим.

8. Схема дисципліни

Години, лекція/семинар	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
------------------------	------------	-----------------------------	---------------------	-------------------------------

4/2	<p>Тема 1. Альтернативні способи вирішення конфліктів (спорів). Історичні витоки альтернативного вирішення конфліктів (спорів). Поняття та особливості альтернативних способів вирішення спорів. Поняття та особливості альтернативних способів вирішення спорів. Основні види альтернативних способів вирішення спорів. Медіація як спосіб врегулювання конфліктів (спорів). Принципи медіації. Визначення видів медіації. Основні моделі медіації.</p>	<p>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота тести, презентація, доповідь</p>	<p>Дискутувати зі проблемних податкових питань, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Обґрунтовано формулювати свою позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Проводити збір, аналіз та узагальнення матеріалів із різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.</p>	4
2/2	<p>Тема 2. Медіація як спосіб вирішення спорів. Поняття, види та структура конфлікту. Визначення інтересу та конфлікт інтересів. Процедура конфлікту. Діагностика конфлікту: права та інтереси сторін. Стратегії поведінки в конфлікті.</p>	<p>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота тести, презентація, доповідь</p>	<p>Дискутувати зі проблемних податкових питань, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Обґрунтовано формулювати свою позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Проводити збір, аналіз та узагальнення матеріалів із різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.</p>	4
2/2	<p>Тема 3. Майстерність медіатора. Медіатор як учасник та сторона медіації. Учасники медіації. Майстерність медіатора як примірною суб'єкта конфлікту. Медіатор як професія. Компетентності медіатора Техніки медіатора. Методи роботи. Постановка запитань та перефразування. Психологічні засади роботи медіатора.</p>	<p>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота тести, презентація, доповідь</p>	<p>Дискутувати зі проблемних податкових питань, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Обґрунтовано формулювати свою позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Проводити збір, аналіз та узагальнення матеріалів із різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.</p>	4
4/2	<p>Тема 4. Процедура медіації. Загальна характеристика медіаційної процедури. Етапи медіації. Підготовча стадія. Збір інформації та визначення тем для обговорення. Робота з інтересами та потребами сторін конфлікту. Пошук та оцінка варіантів рішення.</p>	<p>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота тести, презентація, доповідь</p>	<p>Дискутувати зі проблемних податкових питань, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Обґрунтовано формулювати свою позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Проводити збір, аналіз та</p>	4

	Складання проекту та юридичне оформлення домовленостей щодо розв'язання конфлікту (спору).		узагальнення матеріалів із різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.	
0/2	Контрольна робота			8
4/2	Тема 5. Податковий компроміс. Історичні передумови виникнення інституту податкового компромісу. Поняття податкового компромісу.. Процедура застосування податкового компромісу. Проблемні питання механізму податкового компромісу.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота тести, презентація, доповідь	Обґрунтовано формулювати свою позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи Проводити збір, аналіз та узагальнення матеріалів із різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.	4
4/2	Тема 6. Особливості медіації у податкових спорах. Особливості конфлікту у податкових спорах. Суб'єкти та сторони податкового конфлікту. Механізми захисту порушених прав та вирішення податкових спорів у відповідності до законодавства України. Місце та роль медіатора при вирішенні податкових спорів. Правові та матеріальні наслідки для платника податків при застосуванні інституту медіації. Перспективи запровадження інституту медіації в податкових правовідносинах.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота тести, презентація, доповідь	Застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення податкових спорів між податковими органами та платниками податків. Дискутувати зі проблемних податкових питань, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Обґрунтовано формулювати свою позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи	4
2/2	Тема 7. Міжнародний досвід податкової медіації. Теоретичні основи зарубіжного досвіду застосування податкової медіації. Роль альтернативних способів примирення у вирішенні податкового конфлікту. Регулювання медіації на Європейському рівні. Медіація під час вирішення податкових спорів у Сполучених Штатах Америки та Канаді.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота тести, презентація, доповідь	Проводити збір, аналіз та узагальнення матеріалів із різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.	4
2	Індивідуально-консультаційна робота		Проводити збір, аналіз та узагальнення матеріалів із різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних та перевіряти їх на достовірність,	10

			використовуючи сучасні методи дослідження. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.	
	Залікова робота			50
	Комп'ютерне тестування			5

9. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: семінарська робота: 30% загальної кількості балів; завдання самостійної/індивідуальної роботи: 20% загальної кількості балів; диференційований залік: 50% загальної кількості балів.

10. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Екзамен/Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	Відмінно/ Зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктив но-варіативний)	Добре/ зараховано
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	Задовільно/ зараховано
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно/ Незараховано

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.	
------	---	--	--	--

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бала). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Наукові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру/ диференційований залік – 50/50%
Вимоги до письмової роботи	При оцінюванні роботи враховуються також теми, винесені на самостійне опрацювання. Письмова робота повинна бути написана самостійно, плагіат заборонений, не потрібно робити посилань чи цитувань.
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться відповідно до планів семінарських занять на основі опрацювання лекційних матеріалів, основної та додаткової літератури (наприклад: тестовий контроль, звіт про виконану самостійну роботу, демонстрація практичної навички тощо). Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового контролю на заняттях, у формі виступів здобувачів з доповідями при обговоренні навчальних питань. При оцінці роботи здобувача враховується: відвідуваність занять, активна і продуктивна участь на заняттях, своєчасне виконання всіх завдань.
Умови підсумкового контролю	Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів. Він проводиться у письмовій формі у вигляді диференційованого заліку. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність, становить 50 балів. Загальна кількість балів з дисципліни розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю, та балів, отриманих за результатами диференційованого заліку. Максимальна сума за

12. Рекомендована література

Основна

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Європейський кодекс поведінки для медіаторів. URL: http://ec.europa.eu/civiljustice/adr/adr_ec_code_conduct_en.pdf.
3. Проект Закону України «Про медіацію» № 3504 від 19.05.2020 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68877

Допоміжна

1. Закон України від 25 грудня 2014 року № 63 - VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу відносно особливостей уточнення податкових зобов'язань по податку на прибуток підприємств і ПДВ у разі застосування податкового компромісу»
2. Волощук Р. Є. Податкова медіація та перспективи її впровадження в Україні. In: Abstracts of XVII International Scientific and Practical Conference «Science 2021: Research and Innovation» (29–30 March, 2021) USA, Philadelphia : Primedia E-launch LLC, 2021. P. 11–16.
3. Дорожня карта: Досудова медіація в податкових спорах. URL: <http://ngoipr.org.ua/wp-content/uploads/2016/10/Dosudova-mediatsiya-v-podatkovyhsporah.pdf>
4. Залуський Ю. Податкова медіація. Європейський досвід. Перспективи застосування в Україні як альтернатива податкових спорів. URL: <https://www.uaa.org.ua/pub/uploads/articles/uploads2-2014-06-23-005.pdf>
5. Кармаз О. Інститут медіації: основні концепції розвитку. Підприємництво, господарство і право. 2017. №2/2017. С. 24–28.
6. Подік І. І., Єфіменко Л. Л., Серeda А. В. Огляд світового досвіду запровадження інституту медіації в податкові правовідносини. Хмельницький : ФОП Мельник А. А., 2019. 58 с. URL: http://ndi-fp.nusta.edu.ua/files/doc/2019_Mediatsiia.pdf
7. Соколов А. О. Податкова медіація в Україні: на межі адміністративного розсуду. In: International scientific and practical conference (Lublin, October 30–31, 2020). С. 280–284.
8. Шушакова І.К., Грабова І.Д., Дем'янова І.В. Податкова медіація як інструмент вирішення податкових спорів. 2021. Бізнес інформ. URL : chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-10_0-pages-318_325.pdf

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс, розміщений на офіційному сайті Державної податкової служби України URL : <http://zir.sfs.gov.ua/>.
2. Ліга Бізнес-Інформ URL : www.liga.net.
3. Офіційне видання Державної податкової служби України «Вісник: офіційно про податки» URL : <http://www.visnuk.com.ua/>
4. Сайт Державної податкової служби України URL : <http://sfs.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>
6. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>

Міжнародні видання

1. Steffek F. (2012) Mediation in the European Union: An Introduction. URL: [http://www.diamisolavisi.net/kiosk/documentation/Steffek_Mediation_in_the_European_Union.pdf]. 22 p.
2. Xavier A. Mediation is here to stay! In: Indian Yearbook of International Law and Policy. 2009. P. 363–378. URL: https://www.arbitrationindia.com/pdf/mediation_tostay.pdf